

Финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2023. године и Извјештај независног ревизора

Инвестиционо - развојна банка
Републике Српске а.д. Бања Лука

Одговорност Управе Банке за припрему и одобравање финансијских извјештаја

Управа Банке је дужна припремити финансијске извјештаје, који дају објективно и истинито приказ финансијског положаја Банке, те резултате њеног пословања и готовинског тока у складу са важећим рачуноводственим стандардима, те има одговорност за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућују припрему финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за подузимање корака који су им у разумној мјери доступни како би им омогућили очување имовине Банке, те спречавање и откривање превара и осталих неправилности.

Управа Банке је одговоран за одабир прикладних рачуноводствених политика које су у складу са важећим рачуноводственим стандардима и за њихову досљедну примјену, доношење разумних и разборитих претпоставки и процјена, те припрему финансијских извјештаја на принципу неограничености времена пословања.

Управа Банке је уджна поднијети на усвајање Надзорном одбору извјештај Банке заједно са финансијским извјештајима, након чега Надзорни одбор усваја исте.

Финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2023. године на странама 6. до 46. су одобрени од стране Управе на дан 03. јуна 2024. године, потврђујући ово, потписује:

За и у име Управе:

Директор Банке

САДРЖАЈ

Извјештај независног ревизора	2
Биланс успјеха за период 01.01 - 31.12.2023. године	5
Биланс стања на дан 31.12.2023. године	6
Биланс токова готовине за период 01.01 - 31.12.2023. године	7
Извјештај о промјенама на капиталу за период који је завршава на дан 31.12.2023. године	8
1. Основни подаци о Банци	9
2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја	10
3. Преглед значајних рачуноводствених политика	13
4. Значајне рачуноводствене процјене	22
5. Приходи од продаје услуга	23
6. Остали пословни приходи	23
7. Трошкови материјала, горива и енергије	24
8. Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	24
9. Трошкови производних услуга	25
10. Трошкови амортизације и резервисања	25
11. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	26
12. Нето добитак/ (губитак) по основу обезвређења некретнина	26
13. Порез на добит	27
14. Зарада по акцији	27
15. Нематеријална средства	28
16. Некретнине, постројења и опрема	29
17. Инвестиционе некретнине	30
18. Средства узета у закуп	31
19. Краткорочна потраживања	32
20. Краткорочни финансијски пласмани	32
21. Готовина и готовински еквиваленти	32
22. Капитал	33
23. Дугорочна резервисања	34
24. Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	34
25. Краткорочне финансијске обавезе	34
26. Обавезе из пословања	34
27. Обавезе за плате и накнаде плата	35
28. Резултати пословања и финансијски положај фондова којима управља Банка	35
29. Трансакције са повезаним правним лицима	38
30. Управљање финансијским ризицима	40
31. Порески прописи	44
32. Судски спорови	44
33. Догађаји након датума извјештавања	45
34. Девизни курсеви	45

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Басе Пелагића 2/IV
78 000 Бања Лука
Република Српска
Босна и Херцеговина

Тел : + 387 51 211 509; + 387 51 211 294
Ф + 387 51 211 501
Е office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Акционарима Инвестиционо - развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Инвестиционо - развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту "Банка"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, и биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу, биланс токова готовине за годину која се завршава на наведени датум и напомена уз финансијске извјештаје које укључују и преглед значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји дају истинит и објективан приказ, у свим материјално значајним аспектима, финансијског положаја Банке на дан 31. децембра 2023. године и њене финансијске успјешности, те њене новчане токове за годину која је тада завршила у складу с Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и законском регулативом примјењивом на Банку.

Основа за мишљење

Обавили смо ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су детаљно описане у нашем извјештају у одјељку Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Банку у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (IASBA), и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с IASBA Кодексом. Увјерени смо да су ревизорски докази које смо прикупили достатни и примјерени као основа за изражавање нашег мишљења.

Истицање питања

Као што је објелодањено у напомени 1 уз приложене финансијске извјештаје, основна дјелатност Банке је да управља фондовима (6 фондова) који су основани од стране Републике Српске, у складу са посебним законима, и у којима Банка има апсолутну контролу пословања и моћ управљања. Банка није директни власник капитала наведених фондова, већ је власник Република Српска. Одредбама Међународног рачуноводственог стандарда МРС 27 „Појединачни финансијски извјештаји“ и МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извјештаји“ дефинисано је ко су обвезници састављања консолидованих финансијских извјештаја, као и одређена изузећа од обавезе састављања консолидованих финансијских извјештаја.

Према параграфу 4. МСФИ 10 “Консолидовани финансијски извјештаји”, консолидовани финансијски извјештаји се не сачињавају када је матично друштво уједно и зависно друштво неког другог (трећег) друштва, што је и случај код Банке, чију консолидацију обавља Министарство финансија Републике Српске, ресор надлежан за консолидацију финансијских извјештаја, а у циљу обухвата државног капитала у билансу стања Републике Српске.

Обзиром на све наведено, руководство Банке је донијело одлуку да не саставља консолидоване финансијске извјештаје јер су појединачни финансијски извјештаји Банке и шест фондова којима Банка управља укључени у консолидоване финансијске извјештаје Министарства финансија Републике Српске.

Горе наведено нема утицаја на наше мишљење.

Одговорност Управе за финансијске извјештаје

Управа Банке је одговорна за састављање и фер приказивање финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске као и за такве интерне контроле за које Управа Банке утврди да су неопходне и које омогућавају састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед проневијере или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Управа је одговорна за процјењивање способности Банке да настави с пословањем по временски неограниченом пословању, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања, осим ако Управа или намјерава ликвидирати Банку или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини.

Надзорни одбор је одговоран за надзирање процеса финансијског извјештавања које је установила Банка.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји, као цјелина, без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати ревизоров извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија у складу са Међународним стандардима ревизије увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услед преваре или погрешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне просудбе и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

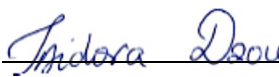
- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или погрешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед погрешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;

- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Банке;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика, разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа;
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања и, темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Банке да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Банка прекине с настављањем пословања по временски неограниченом пословању;
- оцјењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји, основне трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

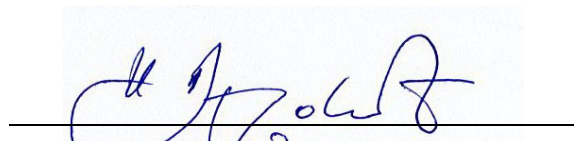
Ми комуницирамо са онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираним обимом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и све значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Партнер на ревизорском ангажману чији је резултат овај извјештај независног ревизора је Ненад Дмитровић, овлашћени ревизор.

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука
Бања Лука, 10. октобар 2024. године

Исидора Џомбић,
Managing Partner – Директор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Ненад Дмитровић
Овлашћени ревизор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Биланс успјеха за период 01.01 - 31.12.2023. године

Билансне позиције	Напомене	2023. у КМ	2022. у КМ
Пословни приходи			
Приходи од пружених услуга	5	11.036.608	10.227.995
Остали пословни приходи	6	336.791	118.454
		11.373.399	10.346.449
Пословни расходи			
Трошкови материјала	7	(79.462)	(70.670)
Трошкови горива и енергије	7	(232.445)	(164.741)
Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	8	(8.729.193)	(7.628.738)
Трошкови производних услуга	9	(632.071)	(482.868)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(587.932)	(735.741)
Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	11	(680.629)	(570.116)
Трошкови пореза		(13.450)	(14.816)
Трошкови доприноса		(13.748)	(11.871)
		(10.968.930)	(9.679.561)
Пословни добитак/ (губитак)		404.469	666.888
Финансијски приходи		1.701	1.868
Финансијски расходи		(37.338)	(50.225)
Остали приходи и добици		65.287	73.675
Остали расходи и губици		(28.159)	(26.625)
Приход од усклађивања вриједности имовине		1.228	-
Расходи за усклађивање вриједности имовине		(2.181)	(2.043)
Нето добитак/ (губитак) по основу обезвређења објекта	12	-	-
Добитак прије опорезивања		405.007	663.538
Порез на добит	13	(55.685)	(80.041)
Нето добитак		349.322	583.497
Зарада по акцији	14	698.644	1.166,99

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Приложени финансијски извјештаји су усвојени од стране Надзорног одбора дана 03. јуна 2024. године

Потписано у име Инвестиционо - развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука:

Лице одговорно за заступање

[Handwritten signature]

Лице са лиценцом

[Handwritten signature]

Биланс стања на дан 31.12.2023. године

Билансне позиције	Напомене	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Стална средства			
Нематеријална средства	15	1.046.471	301.473
Некретнине , постројења и опрема	16	3.345.233	3.240.410
Инвестиционе некретнине	17	917.847	931.770
Средства узета у закуп	18	972.147	1.018.610
Остала дугорочна средства и разграничења		5.978	5.978
		6.287.676	5.498.241
Текућа средства			
Залихе и дати аванси		26.892	-
Краткорочна потраживања	19	7.324.016	6.689.387
Краткорочни финансијски пласмани	20	300.000	300.000
Готовина и готовински еквиваленти	21	721.431	913.004
Краткорочна разграничења		17.446	15.358
		8.362.893	7.917.749
БИЛАНСНА АКТИВА		14.677.461	13.415.990
Капитал	22		
Основни капитал		5.000.000	5.000.000
Резерве		236.417	236.417
Нераспоређена добит ранијих година		5.972.290	5.388.793
Нераспоређена добит текуће године		349.322	583.497
		11.558.029	11.208.707
Дугорочна резервисања	23	850.745	744.938
Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	24	848.338	900.138
Краткорочне финансијске обавезе	25	161.280	147.847
Обавезе из пословања	26	915.430	69.171
Обавезе за плате и накнаде плата	27	283.726	269.104
Остале обавезе		11.270	11.250
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		12.969	14.696
Обавезе за порез на добит		35.674	50.139
		1.420.349	562.207
БИЛАНСНА ПАСИВА		14.677.461	13.415.990

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Биланс токова готовине за период 01.01 - 31.12.2023. године

	2023. у КМ	2022. у КМ
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи од купаца и примљени аванси у земљи	10.478.341	9.689.514
Остали приливи из пословних активности	260.122	97.661
Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси у земљи	(624.986)	(1.131.536)
Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси у иностранству	(310.162)	(413.878)
Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	(8.645.595)	(7.506.093)
Одливи по основу пореза на добит	(70.150)	(22.228)
Остали одливи из пословних активности	(194.776)	(102.139)
Нето прилив/ (одлив) готовине из пословних активности	892.794	611.301
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи по основу камата	1.497	1.855
Одливи по основу осталих краткорочних финансијских пласмана	(1.087.091)	(96.826)
Одливи по основу куповине нематеријалних средстава	(824.827)	-
Нето прилив/ (одлив) готовине из активности инвестирања	(1.085.594)	(94.971)
НЕТО ПРИЛИВ/ (ОДЛИВ) ГОТОВИНЕ	(192.800)	516.330
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	913.004	398.747
Позитивне курсне разлике	1.227	13
Негативне курсне разлике	-	(2.086)
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	721.431	913.004

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Извјештај о промјенама на капиталу за период који је завршава на дан 31.12.2023. године

	Основни капитал	Резерве	Акумулирана нераспоређена добит / (непокривени губитак)	Укупно
	у КМ			
Стање на дан 31.12.2021. / 01.01.2022. године	5.000.000	236.417	5.388.793	10.625.210
Добит / (губитак) за годину	-	-	583.497	583.497
Укупна добит / (губитак)	-	-	583.497	583.497
Стање на дан 31.12.2022. године	5.000.000	236.417	5.972.290	11.208.707
Добит / (губитак) за годину	-	-	349.322	349.322
Укупна добит / (губитак)	-	-	349.322	349.322
Стање на дан 31.12.2023. године	5.000.000	236.417	6.321.612	11.558.029

Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

1. Основни подаци о Банци

"Инвестиционо-развојна банка Републике Српске" а.д., Бања Лука (у даљем тексту: "Банка") основана је Законом о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске ("Службени гласник РС", број 56/06 и 28/13, у даљем тексту: "Закон"). Оснивање Банке је регистровано Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број 071-0-Рег-06-00220 од 06.12.2006. године. Оснивач Банке је Република Српска.

У складу са чланом 2. Закона, циљ оснивања Банке је подршка развојним пројектима у Републици Српској, који обухватају: повећање запослености, изградња инфраструктурних пројеката, извозно оријентисана производња, унапређење корпоративног управљања и тржишта капитала, подршка малим и средњим предузећима, заштита животне средине, равномјерни регионални развој, унапређење пољопривредне производње, стамбено - пословна изградња, ефикасно спровођење приватизације, реструктурисање предузећа у контексту приватизације, подстицај производње која смањује увозну зависност и међународна промоција инвестиционих могућности у Републици Српској.

У складу са чланом 8. Закона, основна дјелатност Банке је управљање фондовима у Републици Српској који су основани у складу са посебним законима, и то:

- Фондом становања Републике Српске а.д., Бања Лука,
- Акцијским фондом Републике Српске а.д., Бања Лука,
- Фондом за реституцију Републике Српске а.д., Бања Лука,
- Фондом за развој и запошљавање Републике Српске а.д., Бања Лука,
- Фондом за развој источног дијела Републике Српске а.д., Лукавица, и
- Фондом за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д., Бања Лука.

На оснивање и пословање Банке примјењују се одредбе Закона о јавним предузећима. Органи Банке су Скупштина, чију функцију врши Влада Републике Српске (у даљем тексту: "Влада"), Надзорни одбор и Управа – коју чине директор и извршни директори Банке (у даљем тексту: Управа).

Сједиште Банке је у улици Видовданска број 2, у Бањој Луци, Република Српска (Босна и Херцеговина).

Према јединственој класификацији дјелатности, дјелатност Банке је сврстана под шифром 66.30 – Дјелатности управљања фондовима. На дан 31.12.2023. године Банка је запошљавала 160 радника (на дан 31.12.2022. године 152 радника).

Матични број Банке је 11014038.

ЈИБ: 4402553540009.

.

2. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Изјава о усаглашености

Финансијски извјештаји Банке су припремљени у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској, а који подразумевају да су финансијски извјештаји састављени уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извјештавања МСФИ.

Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Банке су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената који су вредновани по фер вриједности на крају сваког извјештајног периода, као што је даље описано у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге. Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања.

Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Банка узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Финансијски извјештаји Банке, су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 106/15, 104/21 и 59/22), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 63/16, 59/22 и 129/22), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16 и 59/22), Правилник о додатном рачуноводственом извјештају - Анексу ("Службени гласник Републике Српске", број 62/16 и 124/22).

Банка је приликом састављања биланса токова готовине користила директни метод извјештавања о токовима готовине.

Банка је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивала рачуноводствене политике образложене у напомени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање („МСФИ“) и Међународних рачуноводствених стандарда („МРС“)

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи стандарди и измјене постојећих стандарда, су у примјени:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификације обавеза (1. јануар 2023. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика – Допуне (1. јануар 2023. године);
- МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ Допуна дефиниције рачуноводствених процјена (1. јануар 2023. године);
- МРС 12 „Порез на добит“ – Одложени порез повезани са средствима и обавезама насталим из појединачних трансакција (1. јануар 2023. године);
- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ – Допуне (1. јануар 2023. године).

Примјена наведених нових стандарда, измјене постојећих стандарда и тумачења, нису имале утицаја на финансијске извјештаје Банке, уз напомену да је у Републици Српској примјена МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ одгођена.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна класификације дугорочних и краткорочних обавеза (1. јануар 2024. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна краткорочне обавезе и ковенанте (1. јануар 2024. године);
- МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача (1. јануар 2024. године);
- МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавеза по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга (1. јануар 2024. године).

Руководство Банке је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати значајан утицај на финансијске извјештаје Банке у периоду иницијалне примјене.

Консолидовани финансијски извјештаји и изузеће од поступка консолидације

Одредбама Међународног стандарда финансијских извјештаја (МСФИ) 10 “Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји” дефинисано је ко су обвезници састављања консолидованих финансијских извјештаја, као и одређена изузећа од обавезе састављања консолидованих финансијских извјештаја.

Као што је објашњено у напомени 1 уз ове финансијске извјештаје, основна дјелатност Банке је управљање фондовима (6 фондова) који су основани од стране Републике Српске, у складу са посебним законима, и у којима Банка има апсолутну контролу пословања и моћ управљања. Поред наведеног, Банка није директни власник капитала наведених фондова, већ им је заједнички

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

власник Република Српска. У складу са наведеним, Банка би требало да буде обвезник састављања консолидованих финансијских извјештаја.

Међутим, према параграфу 4. наведеног МСФИ 10 “Консолидовани финансијски извјештаји”, консолидовани финансијски извјештаји се не сачињавају када је матично друштво уједно и зависно друштво неког другог (трећег) друштва, што је и случај код Банке, чију консолидацију обавља Министарство финансија Републике Српске, ресор надлежан за консолидацију финансијских извјештаја, а у циљу обухвата државног капитала у билансу стања Републике Српске.

Обзиром на све наведено, руководство Банке је донијело одлуку да не саставља консолидоване финансијске извјештаје јер су појединачни финансијски извјештаји Банке и шест фондова којима Банка управља укључени у консолидоване финансијске извјештаје Министарства финансија Републике Српске.

У напомени 28 уз приложене финансијске извјештаје, презентовани су резултати пословања и финансијски положај фондова којима управља Банка.

Сталност пословања

Процјењујући свеукупни положај Банке може се закључити да нема назнака које би навеле на закључак да ће континуирани наставак пословања Банке бити доведен у питање.

Упоредни податак

Банка је као упоредни податак приказала биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату) и биланс токова готовине (Извештај отоковима готовине) за период 01.01-31.12.2022. године, односно биланс стања (Извјештај о финансијском положају) и извештај о промјенама у капиталу на дан 31. децембра 2022. године.

3. Преглед значајних рачуноводствених политика

Приходи од накнаде за управљање фондовима

Приходи од накнаде за управљање фондовима се евидентирају у корист периода на који се односе, и то у висини износа обрачунатог у складу са Одлуком Владе о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. јуна 2008. године и Одлуком о измјени Одлуке о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. фебруара 2015. године. Наведеном Одлуком је дефинисано да Банка накнаду за управљање фондовима обрачунава аконтативно, пропорционално планираним приходима сваког фонда којим Банка управља, изузимајући приходе примјеном члана 8 Закона о Акцијском фонду Републике Српске („Службени гласник РС број 28/13“), на начин да фондови партиципирају у укупним расходима Банке пропорционално оствареним приходима сваког појединачног фонда.

Остали приходи

Остали приходи се исказују по фактурној вриједности, и евидентирају се у тренутку пружања услуге. Приход од камата књижи се на обрачунској основи у складу с неотплаћеном главницом по ефективној каматној стопи.

Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају. Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист прихода или на терет расхода.

Порези

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит („Службени гласник РС“, број 94/15, 1/17 и 58/19). Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају

за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности. На дан биланса стања нематеријална улагања се цјелокупно састоје од вриједности набављеног софтвера.

Некретнине и опрема

Некретнине и опрема се исказују по набавној вриједности, умањеној за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених основних средстава је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени. Под основним средствима сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје основних средстава, исказују се у билансу успјеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода. Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се односе на некретнине које се држе ради повећања вриједности или давања у закуп. Средство које се даје у закуп класификује се као инвестициона некретнина ако се као такво може посебно идентификовати, односно ако је његов највећи дио дат у закуп, а безначајан дио се односи за обављање његове сопствене дјелатности.

Почетно мјерење инвестиционих некретнина приликом стицања (набавке) врши се по набавној вриједности или по цијени коштања. Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину увећавају вриједност те инвестиционе некретнине, ако је вјероватно да ће прилив будућих економских користи од инвестиционе некретнине бити већи од првобитно процијењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадни издаци који не испуњавају претходно наведене услове признају се на терет расхода периода у коме су настали.

Банка своје инвестиционе некретнине исказује по набавној вриједности, умањеној за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. На дан 31. децембра 2023. године, инвестиционе некретнине Банке, представљају пословни (канцеларијски) простор који се изнајмљује.

Амортизација

Амортизација основних средстава и нематеријалних улагања се обрачунава на набавну вриједност на почетку године, као и на основна средстава и нематеријална улагања стављена у употребу током године, примјеном линеарне методе. Процијењени корисни вијек употребе појединих група основних средстава и нематеријалних улагања, који су служили као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у години која се завршава на дан 31. децембра 2023. године су слједећи:

	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Нематеријалне инвестиције	5	20
Грађевински објекти	75	1,3
Инвестиционе некретнине	75	1,3
Моторна возила	6,5	15,5
Компјутери	5	20
Канцеларијски намјештај и остала опрема	6-14	7-16,5

Имовина са правом кориштења

Имовина са правом кориштења на период дужи од годину дана Банка исказују у складу са МСФИ 16-Закупи.

Имовина са правом кориштења иницијално се вреднује по моделу трошка који укључује: почетно мјерене обавезе по основу закупа за цијели период умањене за евентуалне примљене подстицаје у вези са закупом, трошкове пресељења као и трошкове враћања имовине у првобитно стање. Накнадно мјерење имовине са правом кориштења такође се врши по моделу трошка, који подразумева умањивање за акумулирану амортизацију и евентуална обезвјеђења и повећањем/смањењем вриједности за евентуалну поновну процјену обавеза по основу зајма.

Обавезе по основу закупа иницијално се вреднује по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом, која обухватају фиксна плаћања умањена за евентуалне примљене подстицаје у вези са закупом, варијабилна плаћања која зависе од индекса или стопа и која су почетно мјерена по

индексу или стопи важећој на први дан закупа, гарантованог остатка вриједности имовине са правом коришћења, цијене коштања опције откупа и казне за раскид уговор.

Плаћања се дисконтују инкременталном стопом задужења која представља каматну стопу приликом задужења на исти рок и вриједности као што је имовина са правом коришћења. Накнадно мерење обавеза по основу закупа врши се повећањем вриједности по основу камата на обавезе по основу закупа, смањенjem вриједности по основу извршених плаћања за закуп и повећањем/смањенjem вриједности за eventualnu ponovnu procjenu obaveza по основу zajma. Ponovna procjena obaveza по основу закупа признају се као усклађење имовине са правом коришћења, а врши се у случајевима: промјене процјене трајања закупа, промјене процјене опције откупа предметне имовине, промјене процјене гарантованог остатка вриједности и промјене индекса или стопе који су коришћене приликом почетног мјерења обавеза.

По основу закупа у билансу успјеха се признају трошкови амортизације имовине са правом коришћења, расходи камате на обавезе по основу закупа и варијабилна плаћања за обавезе по основу закупа које нису укључене приликом иницијалног вредновања. Амортизација имовине се врши током корисног вијека употребе имовине или током периода трајања закупа, у зависности од тога који је од ова два периода краћи. Расходи камате на обавезе по основу закупа последица су дисконовања плаћања. Варијабилна плаћања обавеза су последица догађаја или услова који доводе до плаћања.

Финансијски инструменти (признавање и одмјеравање)

МСФИ 9 регулише класификацију и мјерење финансијских инструмената, МСФИ 9 је подијељен у три различита подручја: класификације и мјерења финансијских инструмената, умањења вриједности и рачуноводства заштите.

У склопу имплементације Међународног стандарда финансијског извјештавања 9 (у наставку „МСФИ 9“), Банка је израдила Методологију за процјену обезвријеђења пласмана ИРБ према међународним стандарду финансијског извјештавања 9 – Финансијски инструменти (у наставку „Методологија“).

Овом методологијом су потврђени основни методолошки аспекти који се имплементирају као што су сегментација портфолија Банке, нивои кредитног ризика, критеријуми за промјену нивоа, израчунавање очекиваног кредитног губитка и друго као и доступност историје статуса неизмирења.

МСФИ 9 уводи појмове обезвријеђења и очекиваног кредитног губитка, чије је израчунавање засновано на преласку финансијских инструмената између три нивоа обезвријеђења.

Методологијом се прописује начин формирања исправки вриједности за сва директно пласирана средства Фондова којима Банка управља, односно групе повезаних клијената који за Фондове представљају један ризик.

Може се примјењивати на све врсте финансијских инструмената који се вреднују по амортизованој вриједности или фер вриједности кроз остали укупан резултат, осим на:

- Учешћа у повезаним лицима, придруженим лицима и заједничким улагањима који се рачуноводствено обухватају у складу са МСФИ 10 – Консолидовани финансијски извјештаји, МРС 27 – Појединачни финансијски извјештаји или МРС 28 – Учешћа у придруженим лицима и заједничким подухватима (осим у случајевима кака наведени стандарди захтијевају или дозвољавају лицу да обрачунава учешће у повезаном лицу,

придруженом лицу или заједничком улагању у складу са неким или свим захтјевима МСФИ9);

- Права и обавезе послодавца по плановима о примањима запослених, на која се примјењује МРС 19 – Примања запослених;
- ХОВ у портфељу фондова којима Банка управља у дијелу који се односи на вредновање истих а који се врши у складу са Уредбом коју доноси Влада Републике Српске.

Сами финансијски инструменти за потребе захтјева који се односе на обрачун исправке вриједности у складу са МСФИ 9, дефинисани су у МРС 32, који их дефинише као уговоре на основу којих настаје финансијска имовина једног лица или финансијска обавеза или инструмент капитала другог лица.

За потребе ове Методологије статусом неизмирења обавеза сматраће се сва кашњења преко 90 дана.

По МСФИ 9 финансијска имовина се класификује према особинама припадајућих уговорних новчаних токова и пословних модела. Пословним подручјима Банке додијељени су пословни модели „држање ради наплате“ или „држање ради наплате и продаје“, а у складу са намјером држања и очекиваним прометом финансијских инструмената.

Кредите и сродна потраживања (са намјером банке – прикупљање уговорених новчаних токова, прикупљање уговорених новчаних токова уз могућност накнадне продаје потраживања и остало) могуће је класификовати према МСФИ 9 по амортизујућем трошку, као инструменте који се воде по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (FVOCI) и као инструменте који се воде по фер вриједности кроз биланс успјеха (FVPL).

Улагања у власничке инструменте (Банка признаје само приходе од дивиденди кроз биланс успјеха, и то онда кад стекне право од њих, а промјене фер вриједности се воде кроз OCI) могуће је класификовати као инструменте који се воде по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (FVOCI) и као инструменте који се воде по фер вриједности кроз биланс успјеха (FVPL).

Банка ће за сваку ставку финансијске активе која представља финансијски инструмент у тренутку иницијалног признавања извршити њену класификацију у једну од 3 категорије које су предвиђене МСФИ 9.

Кредитни портфолио Банке је сегментиран према типу производа на следећи начин:

- Држава, јавне установе и јединице локалне самоуправе (сви зајмови дати јавним установама, општине и градови РС, те јавна предузећа и привредна друштва која су у већинском власништву Републике Српске),
- Финансијске институције (све изложености према финансијским посредницима путем којих су пласирана средства Банке и Фондова),
- Привредна друштва (сви директни зајмови пласирани правним лицима по кредитним линијама Банке и Фондова),
- Становништво (директни зајмови пласирани по кредитној линији Зајмови за незапослене демобилисане борце РС).

МСФИ 9 дефинише три нивоа у које могу бити сврстани пласмани Банке у зависности од иницијалне оцјене пласмана као и промјена које се могу идентификовати у току отплате пласмана.

Карактеристике Нивоа су следеће:

1. НИВО 1 – низак ниво кредитног ризика односно клијенти код којих није идентификована значајнија неповољна промјена у кредитном квалитету;
2. НИВО 2 – повећан ниво кредитног ризика односно клијенти код којих постоји значајан пад кредитног квалитета;

3. НИВО 3 – изложености код којих је настало умањење вриједности, односно изложености у статусу неизмирења обавеза са кашњењем 90 и више дана;
4. РОСИ имовина – представља изложеност за коју се у тренутку иницијалног признавања утврди да је њена вриједност умањена за кредитне губитке због постојања значајног кредитног ризика и она се приликом почетног признавања распоређује у ниво кредитног ризика 3, а накнадно се може распоредити у ниво кредитног ризика 2.

Сходно стандарду трансфери између нивоа су могући у оба смјера. У случају побољшања кредитног квалитета дужника, трансфер ће се вршити из лошијег у бољи ниво уз идентификацију побољшања кредитног рејтинга и уз праћење потраживања одређеног временског периода ради утврђивања одрживости идентификованог побољшаног стања.

Заједничка карактеристика пласмана за пребацивање из Нивоа 1 у Ниво 2, а потом даље у Ниво 3 је погоршање кредитног квалитета пласмана чим се дато погоршање идентификује, док је за обрнути процес помјерања из Нивоа 3 у Ниво 2 и у Ниво 1 карактеристично побољшање кредитног квалитета конкретног пласмана и протицање одређеног временског периода у коме се прати да је идентификовано побољшање трајна карактеристика пласмана.

Имовина класификована у РОСИ имовину не може се рекласификовати у нижи ниво кредитног ризика.

Очекивани кредитни губитак

Банка и Фондови утврђују очекивани кредитни губитак за ставке финансијске aktive које се вреднују по амортизованом трошку и фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Банка је дужна да на индивидуалној основи утврђује очекивани кредитни губитак за појединачно значајне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3 за износе изнад прага материјалне значајности у зависности од корисника.

Сходно стандарду, очекивани кредитни губитак за изложености на групној основи рачуна се у складу са слједећом општом формулом:

$$ECL = PD \times LGD \times EaD$$

гдје је:

ECL – очекивани кредитни губитак

PD – вјероватноћа наступања статуса неизмирења обавеза

LGD– губитак услед наступања статуса неизмирења обавеза

EaD – изложеност у тренутку настанка статуса неизмирења обавеза

Банка утврђује очекивани кредитни губитак за изложености на индивидуалној основи као позитивну разлику између бруто књиговодствене вриједности изложености и процијењених будућих новчаних токова (од оперативних прихода и/или реализације колатерала) током очекиваног вијека трајања ставке финансијске active дисконтованих ефективном каматном стопом важећом на датум извјештавања. При томе, процјена извјесности будућих новчаних токова од оперативних прихода мора се заснивати најмање на:

- историјским новчаним токовима у периоду од најмање задњих шест мјесеци,

- поузданој документованости будућих новчаних токова,
- искуству банке у наплати потраживања од клијената са сличним карактеристикама.

Банка утврђује очекивани кредитни губитак за РОСІ имовину на индивидуалној основи, а на начин дефинисан Методологијом.

Банка може за потребе утврђивања очекиваних кредитних губитака користити поједностављен приступ, те вршити експертну процјену очекиваних губитака на основу историјских података о наплатама таквих врста потраживања, евидентираним губицима, те на будућим очекивањима о наплатама таквих врста потраживања.

Издати финансијски инструменти и финансијске обавезе

Издати финансијски инструменти или њихове компоненте се класификују као обавезе када суштина уговорног односа указује да Банка има обавезу или да испоручи готовину или неко друго финансијско средство имаоцу, или да испуни обавезу на другачији начин. Такви инструменти укључују износе који се дугују држави, кредитним институцијама и клијентима. Након почетног признавања издати финансијски инструменти и остала позајмљена средства се накнадно вреднују по амортизованој вриједности коришћењем методе ефективне каматне стопе. Приходи и расходи се признају у билансу успјеха када финансијска обавеза престане да се признаје, као и кроз процес амортизације.

Престанак признавања финансијских средстава и финансијских обавеза

Финансијска средства

Финансијско средство (или дио финансијског средства или групе финансијских средстава) престаје да се признаје уколико: је дошло до истека права на готовинске приливе по основу тог средства; или је Банка пренијела право на готовинске приливе по основу средства или је преузела обавезу да изврши исплату примљене готовине по основу тог средства у пуном износу без материјално значајног одлагања плаћања трећем лицу по основу уговора о преносу; или је Банка извршила пренос свих ризика и користи у вези са средством, или није нити пренијела нити задржала све ризике и користи у вези са средством, али је пренијела контролу над њим. Када је Банка пренијела права на готовинске приливе по основу средстава или је склопила уговор о преносу, и при том није нити пренијела нити задржала све ризике и користи у вези са средством, нити је пренијела контролу над средством, средство се признаје у оној мјери колико је Банка ангажована у погледу средства. Даље ангажовање Банке, које има форму гаранције на пренесено средство, се вреднује у износу књиговодствене вриједности средства или износу максималне накнаде коју би Банка морала да исплати.

Финансијске обавезе

Финансијска обавеза престаје да се признаје уколико је испуњење те обавезе извршено, уколико је обавеза укинута или уколико је истекло важење обавезе. У случају гдје је постојећа финансијска обавеза замјењена другом обавезом према истом повјериоцу, али под значајно промијењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измијењени, таква замјена или промјена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вриједности обавезе признаје у билансу успјеха.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Банка има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Бенефиције за запослене

Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Банка је обавезна да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Банка има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Општим колективним уговором о раду, Банка је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три мјесечне плате остварене од стране запосленог, које при том не могу бити мање од три просјечне мјесечне плате Банке. Као основица за обрачун узима се мјесечна плата остварена у посљедња 3 мјесеца прије остваривања права на пензију. Поред тога, Банка је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између једне и четири просјечне мјесечне плате радника или просјечне плате у Банци, уколико је то за радника повољније. Број мјесечних зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Банци, што је приказано у сљедећој табели:

Број година проведених у банци	Број плата
10	1
20	2
30	4

На основу МРС 19 “Накнаде запосленима” захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Банка је ангажовала овлашћеног актуара да у име Банке изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31.12.2023. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 3,5% годишње, године радног стажа за одлазак у пензију, пројектована флукуација запослених на основу података о

историјском кретању запослених, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

Законске резерве

Из вишка прихода над расходима, по годишњем обрачуну, врши се издвајање у законске резерве Банке. Банка је обавезна да формира резерве у износу од најмање 10% основног капитала Банке. У обавезне резерве Банке сваке године се по годишњем обрачуну издваја најмање 5% добити текуће године док резерва не достигне најмање 10% основног капитала.

Повезана правна лица

Правно лице се сматра повезаним са другим правним лицем ако директно или индиректно преко једног или више посредника контролише, је контролисано или је под заједничком контролом правног лица, ако посједује удјеле у другом правном лицу који му омогућавају значајан утицај над њим, ако представља заједничко улагање у којем је друга страна такође учесник у заједничком улагању.

Трансакцијом са повезаним правним лицима се сматра сваки трансфер ресурса, услуга или обавеза између повезаних страна, без обзира да ли се у том трансферу зарачунава цијена.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Банке је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Банке врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу управе Банке, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

4. Значајне рачуноводствене процјене

Презентација финансијских извјештаја захтијева од Управе коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа. Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек основних средстава и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека основних средстава и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека основних средстава и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки. Управа Банке сматра да су рачуноводствене процјене у вези са процијењеним корисним вијеком трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања, значајне рачуноводствене процјене.

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања се обрачунава, на основу процијењених губитака услед немогућности купца или дужника да испуне неопходне обавезе. Процјена Управе је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Управа Банке вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања.

5. Приходи од пружених услуга

Приходи од накнаде за управљање фондовима исказани у 2023. години у износу од 11.036.608 КМ (у 2022. години у износу од 10.227.995 КМ) се евидентирају у корист периода на који се односе, и то у висини износа обрачунатог, у складу са Одлуком Владе о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. јуна 2008. године и измјени Одлуке о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима (напомена 3).

Преглед остварених накнада за управљање фондовима за период 01.01 – 31.12.2022. године је дат у сљедећој табели:

Назив	2023. у КМ	2022. у КМ
Акцијски фонд РС а.д. Бања Лука	1.162.852	1.299.917
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	1.285.044	2.082.022
Фонд становања РС а.д. Бања Лука	724.406	1.781.164
Фонд за развој и запошљавање РС а.д. Бања Лука	7.490.709	4.415.267
Фонд за развој источног дијела РС а.д. Источно Ново Сарајево	338.760	591.999
Фонд за управљање некретностима и потраживањима у власништву РС а.д. Бања Лука	34.837	57.626
Укупно:	11.036.608	10.227.995

6. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи	2023. у КМ	2022. у КМ
Приходи од закупнине	56.143	52.624
Приходи из фондова	79.919	62.235
Остали приходи	200.729	3.595
Укупно остали пословни приходи:	336.791	118.454

Приходи од закупнине исказани у 2023. години у износу од 56.143 КМ (у 2022. години у износу од 52.624 КМ) односе се на приход од издавања пословног простора.

Приходи из фондова исказани у 2023. години у износу од 79.919 КМ (у 2022. години у износу од 62.235 КМ) односе се на рефундацију породичног одсуства од Јавног фонда за дјечију заштиту и Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали приходи у 2023. години у износу од 200.729 КМ (у 2022. години у износу од 3.595 КМ) односе се на уплаћену тендерску документацију по јавном огласу за продају портфеља Фонда за развој и запошљавање РС а.д. Бања Лука.

7. Трошкови материјала, горива и енергије

Трошкови материјала, горива и енергије	2023. у КМ	2022. у КМ
Трошкови канцеларијског и осталог материјала	79.462	70.670
Трошкови горива	68.656	69.218
Трошкови електричне енергије	30.528	22.648
Трошкови топлотне енергије	133.261	72.875
Укупно трошкови материјала, горива и енергије:	311.907	235.411

8. Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања	2023. у КМ	2022. у КМ
Трошкови бруто плата	7.766.498	6.746.380
Трошкови накнада - Надзорни одбор	47.977	47.976
Трошкови накнада - Одбор за ревизију	23.988	23.988
Трошкови накнада - Интерна ревизија	7.996	7.996
Трошкови накнада - Комисија	124.939	123.606
Остали лични расходи и накнаде	757.795	678.790
Укупно трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања:	8.729.193	7.628.738

Трошкови бруто зарада у 2023. години у износу од 7.766.498 КМ (у 2022. години у износу од 7.628.738 КМ) су увећани због повећања броја радника и повећања плата.

9. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга	2023. у КМ	2022. у КМ
Трошкови транспортних услуга	63.981	53.750
Трошкови услуга одржавања	118.516	70.177
Трошкови закупнина	21.349	26.528
Трошкови рекламе и пропаганда	414.998	318.963
Трошкови комуналних услуга	11.727	9.702
Трошкови осталих услуга	1.500	3.748
Укупно трошкови производних услуга:	632.071	482.868

Трошкови рекламе и пропаганде у 2023. у износу од 414.998 КМ (у 2022. години у износу од 318.963 КМ) односе се на трошкове у складу са потребама јачања присуства Банке у медијима, са циљем повећања видљивости пословних активности Банке у јавности Републике Српске, као и интензивирање промотивних активности према циљним групама како би се подстакла тражња за кредитним средствима Банке на тржишту.

10. Трошкови амортизације и резервисања

Трошкови амортизације и резервисања	2023. у КМ	2022. у КМ
Трошкови амортизације некретнина, постројења и опреме	269.367	258.643
Трошкови амортизације инвестиционих некретнина	13.923	13.923
Трошкови амортизације имовине класификоване у складу са МСФИ 16	177.447	177.203
Трошкови резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	127.195	285.973
Укупно трошкови амортизације и резервисања:	587.932	735.741

11. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)

Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	2023. у КМ	2022. у КМ
Трошкови семинара и стручног усавршавања	37.436	35.956
Трошкови адвокатских услуга	239.195	323.554
Трошкови услуга процјене и савјетовања	102.586	11.239
Трошкови осталих непроизводних услуга	78.387	63.684
Трошкови бруто накнада по уговорима са физичким лицима	9.732	9.731
Трошкови репрезентације	83.893	57.534
Трошкови премија осигурања	26.352	8.208
Трошкови платног промета	5.802	5.554
Трошкови чланарина	64.302	32.651
Остали нематеријални трошкови	32.944	22.005
Укупно нематеријални трошкови (без пореза и доприноса):	680.629	570.116

Трошкови чланарина исказани у 2023. години у износу од 64.302 КМ (у 2022. години у износу од 32.651 КМ) највећим дијелом се односе на уплату чланарине Европском удружењу јавних банака (ЕАРВ).

Трошкови правних услуга исказани у 2023. години у износу од 239.195 КМ (у 2022. години у износу од 323.554 КМ) највећим дијелом се односе на услуге рјешавања статуса некретнина и потраживања из пасивног подбиланса које се налазе у власништву Републике Српске, путем Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске.

12. Нето добитак/ (губитак) по основу обезвређења некретнина

Нето добитак/ (губитак) по основу обезвређења некретнина	2023. у КМ	2022. у КМ
Обезвређење објеката који се воде по набавној вриједности (веза напомена 16)	-	(467.567)
Обезвређење инвестиционих некретнина које се воде по набавној вриједности	-	(1.325)
Приходи од усклађивања вредности грађевинских објеката (веза напомена 16)	-	468.892
Укупно нето добитак/ (губитак) по основу обезвређења некретнина:	-	-

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

У Пословној згради Инвестиционо развојне банке Републике Српске десио се пожар који је изазвао значајну материјалну штету на трећем и петом спрату зграде, који је у власништву Банке. Процијењена штета некретности у укупном износу је 468.892 КМ, те је у истом износу извршено обезвређење објекта у току 2022. године.

Имовина банке и фондова је била осигурана од стране Аура осигурања. Са осигуравајућим друштвом је постигнут споразум о наплати осигуране суме, тако да се наведени објекат у потпуности врати у пређашње стање, што је у извјештајном периоду и урађено. Самим тиме извршено је и усклађивање вриједности објекта у износу од 468.892 КМ у току 2022. године.

13. Порез на добит

Порез на добит	2023. у КМ	2022. у КМ
Добитак прије опорезивања	405.007	663.538
Корекција за пореске сврхе	151.845	136.875
Нето пореска основица	556.852	800.413
Текући порез на добит (10%)	55.685	80.041
Укупно порез на добит:	55.685	80.041

14. Зарада по акцији

Зарада по акцији	2023. у КМ	2022. у КМ
Добит / (губитак) обрачунског периода	349.322	583.497
Просјечан пондерисани број акција	500	500
Укупно зарада по акцији:	698,644	1.166,99

15. Нематеријална средства

Опис	Нематеријална средства	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ		
Стање на дан 31.12.2021. године	476.224	476.224
Набавка / повећање	(4.251)	(4.251)
Стање на дан 31.12.2022. године	471.974	471.974
Набавка	824.827	824.827
Стање на дан 31.12.2023. године	1.296.801	1.296.801
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ		
Стање на дан 31.12.2021. године	95.020	95.020
Амортизација	79.731	79.731
Пренос са/на	(4.250)	(4.250)
Стање на дан 31.12.2022. године	170.501	170.501
Амортизација	79.829	79.829
Стање на дан 31.12.2023. године	250.330	250.330
Садашња вриједност на дан 31.12.2022. године	301.473	301.473
Садашња вриједност на дан 31.12.2023. године	1.046.471	1.046.471

16. Некретнине, постројења и опрема

Опис	Грађевински објекти	Опрема	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ			
Стање на дан 31.12.2021. године	3.233.561	1.455.039	4.688.600
Набавка / повећање	-	96.826	96.826
Отпис	-	(135.722)	(135.722)
Стање на дан 31.12.2022. године	3.233.561	1.416.143	4.649.704
Набавка / повећање	-	262.264	262.264
Повећање по процјени	-	61.170	61.170
Враћена средства по одлуци комисије	-	14.094	14.094
Продаја	-	(73.992)	(73.992)
Отпис	-	(11.942)	(11.942)
Стање на дан 31.12.2023. године	3.233.561	1.667.737	4.901.298
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ			
Стање на дан 31.12.2021. године	424.958	915.421	1.340.379
Амортизација	42.036	136.875	178.911
Обезвређење	467.567	-	467.567
Отпис	(467.567)	(109.997)	(577.564)
Стање на дан 31.12.2022. године	466.995	942.299	1.409.294
Амортизација	42.036	147.502	189.538
Враћена средства по одлуци комисије	-	14.094	14.094
Продаја	-	(44.919)	(44.919)
Отпис	-	(11.942)	(11.942)
Стање на дан 31.12.2023. године	509.031	1.047.034	1.556.065
Садашња вриједност на дан 31.12.2022. године	2.766.566	473.844	3.240.410
Садашња вриједност на дан 31.12.2023. године	2.724.530	620.703	3.345.233

Банка је 08. децембра 2022. године донијела одлуку број 02-707/22 о обезвређењу грађевинског објекта на трећем спрату пословне зграде у износу од 467.567 КМ, а на петом спрату у износу од 1.325 КМ, оштећених у пожару и отпису оштећених средстава уништених у пожару у износу од 27.274 КМ. Имовина банке и фондова је била осигурана од стране Аура осигурања. Са осигуравајућим друштвом је постигнут споразум о наплати осигуране суме, тако да се наведени објекат у потпуности врати у пређашње стање, што је у извјештајном периоду и урађено. Самим

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

тим извршено је и усклађивање вриједности објекта у износу од 468.892 КМ, тако да пожар није имао утицаја на вриједност непокретне имовине.

17. Инвестиционе некретнине

Опис	Инвестиционе некретнине	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ		
Стање на дан 31.12.2021. године	1.071.000	1.071.000
Набавка / повећање	-	-
Стање на дан 31.12.2022. године	1.071.000	1.071.000
Набавка / повећање	-	-
Стање на дан 31.12.2023. године	1.071.000	1.071.000
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ		
Стање на дан 31.12.2021. године	125.307	125.307
Амортизација	13.923	13.923
Стање на дан 31.12.2022. године	139.230	139.230
Амортизација	13.923	13.923
Стање на дан 31.12.2023. године	153.153	153.153
Садашња вредност на дан 31.12.2022. године	931.770	931.770
Садашња вредност на дан 31.12.2023. године	917.847	917.847

Инвестиционе некретнине исказане на дан 31. децембра 2023. године у износу 917.847 КМ (на дан 31. децембра 2022. године у износу од 931.770 КМ) односе се на пословни простор који се налази на петом спрату у улици Видовданска 2, а који је намијењен изнајмљивању.

18. Средства узета у закуп

Опис	Средства узета у закуп	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ		
Стање на дан 31.12.2021. године	1.255.815	1.255.815
Набавка / повећање	(5.277)	(5.277)
Стање на дан 31.12.2022. године	1.250.538	1.250.538
Набавка / повећање	130.984	130.984
Искњижавање	(130.984)	(130.984)
Стање на дан 31.12.2023. године	1.250.538	1.250.538
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ		
Стање на дан 31.12.2021. године	54.725	54.725
Амортизација	177.203	177.203
Стање на дан 31.12.2022. године	231.928	231.928
Амортизација	177.447	177.447
Искњижавање	(130.983)	(130.983)
Стање на дан 31.12.2023. године	278.391	278.391
Садашња вредност на дан 31.12.2022. године	1.018.610	1.018.610
Садашња вредност на дан 31.12.2023. године	972.147	972.147

Средства узета у закуп на дан 31. децембра 2023. године у износу од 972.147 КМ (на дан 31. децембра 2022. године у износу од 1.018.610 КМ) односе се на пословне просторе које Банка изнајмљује, а које су у складу са МСФИ 16 – Лизинг, евидентирају у билансима као имовина са правом кориштења. Иницијално се признају по садашњој вриједности свих уговорних плаћања, која су дисконтована инкременталном каматном стопом од 4,3% - 4,7% (у зависности од трајања закупа).

19. Краткорочна потраживања

Краткорочна потраживања	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Потраживања по основу накнаде за управљање фондовима	7.262.733	6.637.759
Друга потраживања од купаца	5.287	11.617
Потраживања од запослених	233	306
Потраживања од Фондова	55.763	39.705
Укупно краткорочна потраживања:	7.324.016	6.689.387

20. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани на дан 31. децембра 2023. године у износу од 300.000 КМ (на дан 31. децембра 2022. године у износу од 300.000 КМ) односе се на орочене депозите Банке код МФ Банке, те су орочени на период од седам мјесеци уз каматну стопу од 0,5% годишње.

21. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Жиро рачун – домаћа валута	720.047	912.201
Девизни рачун	1.664	2.154
Благајна – домаћа валута	1.528	1.684
Девизна благајна	-	-
<i>Исправка вриједности новчаних средстава</i>	<i>(1.808)</i>	<i>(3.035)</i>
Укупно готовина и готовински еквиваленти:	721.431	913.004

Структура средстава на жиро-рачунима на дан 31. децембра 2023. године (домаћа валута и девизне валуте прерачунате на домаћу валуту (КМ):

Редни број	Банка	Валута	Износ
1.	Нова банка а.д. Бања Лука	КМ	715.007
2.	Атос банк а.д. Бања Лука	КМ	5
3.	МФ Банк а.д. Бања Лука	КМ	2.576
4.	Наша банка а.д. Бања Лука	КМ	2.197
5.	Банка поштанака штедионица а.д. Бања Лука	КМ	261
8.	Нова банка а.д. Бања Лука – RSD	RSD	-
9.	МФ банка а.д. Бања Лука – EUR	EUR	1.664
Укупно:			721.431

22. Капитал

Као што је наведено у напомени 1, Банка је основана Законом о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске. Оснивање Банке је регистровано Рјешењем бр. 071-0-Рег-06-002206 Основног суда у Бањој Луци од 6. децембра 2006. године.

На дан 31. децембар 2022. године регистровани акцијски капитал Фонда износи 5.000.000 КМ и подијељен је на 500 акција номиналне вриједности 10.000 КМ по акцији. Власник цјелокупног акцијског капитала Банке је Република Српска. Акције Банке не котирају на Бањалучкој берзи.

Законске резерве представљају издвајања из расподеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала, или статутом одређени већи дио основног капитала. Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Структура капитала приказана је у сљедећој табели:

Капитал	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Акцијски капитал	5.000.000	5.000.000
Законске резерве	236.416	236.416
Нераспоређена добит ранијих година	5.972.290	5.388.794
Нераспоређена добит текуће године	349.322	583.497
Укупно нераспоређена добит:	6.321.612	5.972.290
Укупни капитал:	11.558.029	11.208.707

Иако је основна дјелатност Банке управљање горе поменутих фондовима (напомена 1), поред прихода од накнаде (којима се Одлуком Владе РС о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима од 12. јуна 2008. године, покривају сви трошкови Банке), Банка је остваривала и приходе по другим основама (приходе од камата на орочена средства, приходе од рефундације по основу боловања запослених, осталих прихода), те самим тим је остварила и добит.

23. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана на дан 31. децембра 2023. године у износу од 850.746 КМ (на дан 31. децембра 2022. године у износу од 744.938 КМ) односе се на резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Банке на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 “Бенефиције за запослене”.

Преглед кретања на резервисањима је у наставку:

Дугорочна резервисања	
Стање на дан 01.01.2022. године	492.935
Резервисања на терет текућег резултата	285.973
Исплата отпремнине и јубиларних награда	(33.970)
Стање на дан 31.12.2022/ 01.01.2023. године	744.938
Резервисања на терет текућег резултата	127.196
Исплата отпремнине и јубиларних награда	(21.388)
Стање на дан 31.12.2023. године	850.746

24. Дугорочне обавезе по финансијском лизингу

Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.025.713	1.047.985
Текуће доспјеће дугорочних обавеза	(177.374)	(147.847)
Укупно дугорочне обавезе по финансијском лизингу:	848.338	900.138

25. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31. децембра 2023. године у износу од 161.280 КМ (на дан 31. децембра 2021 године износила су 147.847 КМ) и у потпуности се односе на текуће доспјеће дугорочних обавеза по основу закупа – лизинг (напомена 24).

26. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан 31. децембра 2023. године у износу од 912.430 КМ (на дан 31. децембра 2022. године у износу од 69.171 КМ) односе се на обавезе према добављачима.

27. Обавезе за плате и накнаде плата

Обавезе за плате и накнаде плата	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Обавезе за нето плате и накнаде плата, осим накнада плата које се рефундирају	1.120	39
Обавезе за порез на плате и накнаде плата, осим накнада плата које се рефундирају	50.771	48.823
Обавезе за доприносе на плате и накнаде плата, осим накнада плата које се рефундирају	230.605	220.242
Обавезе за регрес за годишњи одмор	750	-
Обавезе за порезе и доприносе за регрес за годишњи одмор	480	-
Укупно обавезе за плате и накнаде плата:	283.726	269.104

28. Резултати пословања и финансијски положај фондова којима управља Банка

Како је објављено у напомени 2, Банка не саставља консолидоване финансијске извјештаје јер је руководство Банке донијело одлуку да не саставља консолидоване финансијске извјештаје из разлога што су појединачни финансијски извјештаји Банке и шест фондова којима Банка управља укључени у консолидоване финансијске извјештаје Министарства финансија Републике Српске.

Основни подаци о финансијском положају и резултатима пословања фондова којима Банка управља, за пословну 2023. и 2022. годину, су презентовани у наставку.

а) Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Стална средства	265.590.953	272.543.816
Текућа средства	29.094.225	29.000.378
	294.685.178	301.544.194
Капитал	261.127.320	282.941.936
Дугорочне обавезе	2.933.745	3.178.224
Краткорочне обавезе	30.624.113	15.424.034
	294.685.178	301.544.194
Баланс успјеха	2023.	2022.
Укупни приходи	4.725.613	5.691.586
Укупни расходи	943.355	3.044.741
Бруто резултат	3.782.258	2.646.845
Порез на добит	374.413	260.865
Нето резултат	3.407.845	2.385.980

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

б) Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Стална средства	322.759.410	285.664.086
Текућа средства	92.847.374	118.920.191
	415.606.784	404.584.277
Капитал	309.243.378	286.287.266
Дугорочне обавезе	89.317.798	98.437.152
Краткорочне обавезе	17.045.608	19.859.859
	415.606.784	404.584.277
Баланс успјеха	2023.	2022.
Укупни приходи	48.865.157	14.108.681
Укупни расходи	27.131.697	14.547.915
Бруто резултат	21.733.460	(439.234)
Порез на добит	2.077.348	-
Одложени порез	-	(58.710)
Нето резултат	19.656.112	(497.944)

ц) Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Стална средства	88.476.870	88.037.978
Текућа средства	15.444.085	14.195.116
	103.920.955	102.233.094
Капитал	103.763.332	101.739.074
Краткорочне обавезе	157.623	494.020
	103.920.955	102.233.094
Баланс успјеха	2023.	2022.
Укупни приходи	2.209.880	1.891.691
Укупни расходи	367.503	662.829
Бруто резултат	1.842.377	1.228.862
Порез на добит	165.841	109.763
Нето резултат	1.676.536	1.119.099

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

г) Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Стална средства	-	-
Текућа средства	1.090.655	1.707.683
	1.090.655	1.707.683
Капитал	479.378	479.378
Дугорочне обавезе	-	-
Краткорочне обавезе	611.277	1.228.305
	1.090.655	1.707.683
Баланс успјеха	2023.	2022.
Укупни приходи	227.257	184.140
Укупни расходи	227.257	184.000
Бруто резултат	-	-
Порез на добит	-	-
Нето резултат	-	-

д) Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Укупна имовина	1.425.530.583	1.677.971.882
Обавезе	2.150.331	898.785
Нето имовина	1.423.380.252	1.677.073.097
Капитал	1.423.380.252	1.677.073.097
Баланс успјеха	2023.	2022.
Укупни приходи	7.585.788	23.653.738
Укупни расходи	7.450.145	22.835.098
Бруто резултат	135.643	818.640
Порез на добит		
Нето резултат	135.643	818.640

ђ) Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука

Биланс стања	31.12.2023.	31.12.2022.
Укупна имовина	135.040.259	151.616.809
Обавезе	10.099.570	1.191.841
Нето имовина	124.940.689	150.424.968
 Капитал	 124.940.689	 150.424.968
 Баланс успјеха	 2023.	 2022.
Укупни приходи	8.382.901	6.652.957
Укупни расходи	4.240.587	3.743.417
Бруто резултат	4.142.314	2.909.540
Порез на добит		
Нето резултат	4.124.314	2.909.540

29. Трансакције са повезаним правним лицима

На дан 31. децембра 2023. године, повезана правна лица Банке су:

- Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука;
- Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука;
- Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука;
- Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука;
- Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево;
- Фонд за управљање некретностима и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука.

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

Сљедећа салдо потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним лицима:

Извјештај о финансијском положају	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
АКТИВА		
Потраживања од повезаних правних лица:		
Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука	6.703.731	3.113.022
Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука	(344.431)	1.131.164
Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука	717.066	1.138.027
Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука	62.768	705.921
Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево	88.760	491.999
Фонд за управљање некретностима и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука	34.837	57.626
Укупна потраживања:	7.262.733	6.637.759
ПАСИВА		
Обавезе према повезаним правним лицима	-	-
Укупно обавезе:	-	-
Потраживање нето:	7.262.733	6.637.759

Извјештај о укупном резултату	2023. у КМ	2022. у КМ
ПРИХОДИ ОД УПРАВЉАЊА ФОНДОВИМА (напомена 5)		
Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука	1.162.852	1.299.917
Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука	1.285.044	2.082.022
Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука	724.406	1.781.164
Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука	7.490.709	4.415.267
Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Источно Ново Сарајево	338.760	591.999
Фонд за управљање некретностима и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука	34.837	57.626
Укупно приходи:	11.036.608	10.227.995
Укупно расходи:	-	-
Нето добит:	11.036.608	10.227.995

30. Управљање финансијским ризицима

Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Банка је, у различитом обиму, изложена одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Банци је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Банке у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

Банка не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, за годину која се завршава на дан 31. децембра 2023. године, Банка није вршила трговање финансијским инструментима.

Тржишни ризик

Ризик од промјене курса страних валута

Банка није значајно изложена ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер највећи дио својих пословних трансакција обавља у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1,95583 Конвертибилних марака), те веома мали број трансакција обавља у хрватској куни (HRK). У складу са наведеним, Управа Банке није вршила анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Банке у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	31.12.2023. у KM	31.12.2022. у KM
EUR	1.664	1.664
RSD	-	491

Ризик од промјене каматних стопа

Банка је изложена разним ризицима који кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. Обзиром да Банка има одређену каматносноу имовину приходи Банке су у одређеној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа.

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода.

Анализа осјетљивости

У случају да је каматна стопа на краткорочне депозите на дан 31. децембра 2023. године била већа/мања за 1% на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Банке за годину која се завршава на дан 31. децембра 2023. године био би већи/мањи за износ од 3.000 КМ (2022. године: 3.000 КМ).

Ризик од промјене цијене капитала

Банка није изложена значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Банка нема улагања класификованих у Билансу стања као средства расположива за продају, или као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у Билансу успеха. Поред тога, Банка је изложена одређеном ризику од промјене цијена своје услуге управљања фондовима обзиром да највећи дио тих прихода Банка остварује управо од управљања фондовима, а на основу Одлуке Владе о висини накнаде за управљање. Уколико би Влада РС извршила промјену наведене Одлуке о висини накнаде, то би директно утицало на висину прихода Банке у наредним обрачунским периодима.

Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Банке. За управљање ризиком ликвидности одговорна је Управа Банке која је успоставила одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Банка својом имовином и обавезама управља на начин који јој обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Банка располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти, депозити код пословних банака) који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Банка не користи финансијске деривате.

“Инвестиционо - развојна банка Републике Српске” а.д. Бања Лука
Напомене уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра
2023. године

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Банке на дан 31.12.2023. и 31.12.2022.године је слjedeћа:

Финансијска имовина

2022. година	Мање од 1 мјесеца	1 – 3 мјесеца	Од 3 мјесеца до једне године	Укупно
Некаматносна	6.649.682	-	-	6.649.682
Фиксна каматна стопа	-	-	300.000	300.000
Варијабилна каматна стопа	913.004	-	-	913.004
				7.862.686
2023. година	Мање од 1 мјесеца	1 - 3 мјесеца	Од 3 месеца до једне године	Укупно
Некаматносна	8.045.447	-	-	8.045.447
Фиксна каматна стопа	-	-	300.000	300.000
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-
				8.345.447

Финансијске обавезе

2022. година	Мање од 1 мјесеца	1 - 3 мјесеца	Од 3 месеца до једне године	Укупно
Некаматносна	69.171	-	-	69.171
Фиксна каматна стопа	-	-	-	-
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-
				69.171
2023. година	Мање од 1 мјесеца	1 - 3 мјесеца	Од 3 месеца до једне године	Укупно
Некаматносна	915.430	-	-	915.430
Фиксна каматна стопа	-	-	-	-
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-
				915.430

Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Банци, што ће резултовати финансијским губитком Банке. Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Управљање потраживањима од купаца

Обзиром да најзначајнији дио потраживања Банке чине потраживања од повезаних правних лица - Фондова, изложеност кредитном ризику је минимална.

Управљање обавезама према добављачима

Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспјеле обавезе, при чему Банка доспјеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року.

Фер вриједност финансијских инструмената

Управа Банке сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Банке. Банка разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и увјерења да ће Банка бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала. Обзиром да Банка нема обавеза по основу кредита, структура капитала Банке састоји се од готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власнику, а који укључује акцијски капитал, резерве, као и нераспоређену добит.

Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Банке са стањем на крају године били су сљедећи:

	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Укупна задуженост	-	-
Готовина и готовински еквиваленти	721.431	913.004
Нето задуженост	(721.431)	(913.004)
Капитал	11.558.029	11.208.707
Рацио укупног дуговања према капиталу	Није примјењиво	Није примјењиво

Задуженост Банке би требало да се односи на дугорочне и краткорочне финансијске обавезе (кредите) којих Банка нема на дан 31. децембра 2023. године.

Капитал укључује акцијски капитал, резерве и нераспоређену добит.

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	31.12.2023. у КМ	31.12.2022. у КМ
Финансијска имовина		
Краткорочни депозити	300.000	300.000
Потраживања	7.324.016	6.689.387
Готовински еквиваленти и готовина	721.431	913.004
	8.345.447	7.902.391
Финансијске обавезе	915.430	69.171

31. Порески прописи

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе) заједно са другим порезима. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Банке могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Банка може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала.

32. Судски спорови

Вриједност спорова који су покренути против Банке износи 592.080 КМ. Од наведеног износа, спорови у којима се Банка појављује као једина тужена страна износе 28.080 КМ (радни спор), док вриједност спорова у којима се поред Банке појављују и друге стране као тужена страна износи 564.000 КМ.

Руководство Банке је вршило процјену извјесности покренутих спорова против Банке и утврдило да не постоје такве назнаке које би указивале на то да по основу наведених спорова Банка може бити изложена штетним догађајима у наредном периоду. Услијед наведеног, приложени финансијски извјештаји не садрже резервисања по наведеном основу.

Такође, Влада Републике Српске је дана 28. јануара 2009. године, донијела Одлуку о преузимању послова Дирекције за приватизацију од стране Банке, по којој све евентуалне обавеза Дирекције за приватизацију преузима Република Српска, заступана по Правобранилаштву Републике Српске.

Руководство Банке сматра да на основу наведене Одлуке Банка неће бити изложена додатним негативним ефектима евентуалних судских спорова у наредном периоду.

Такође, у вези спорова гдје је Банка једина тужена страна, руководство Банке је процијенило да по истим не могу настати обавезе за Банку, јер су тужбени захтјеви у цијелости неосновани.

33. Догађаји након датума извјештавања

Утицај рата у Украјини на пословање Банке наредном периоду није могуће поуздано процјенити.

Осим горе наведеног до дана објављивања ових финансијских извјештаја нису настали догађаји након датума биланса стања који би захтијевали корекцију или додатна објелодањивања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтјева према одредбама МРС 10 "Догађаји након дана биланса".

34. Девизни курсеви

Средњи курсеви за девизе, утврђени по курсу Централне банке БиХ, примијењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били следећи:

	31.12.2023.	31.12.2022.
	у КМ	у КМ
EUR	1,95583	1,95583
RSD	1,6691	1,6670

Одговорно лице

